

Metin FAHRIÖĞLU

1950'li yılların önemi ve 1958 yılı Kıbrıs mitingleri (16)

Kıbrıs'ta İngiliz Yönetiminin Kıbrıs Türk Halkına uyguladığı millî günler kutlama yasaklarının kaldırmasının ardından ilk kez 23 Nisan ve 19 Mayıs 1958'de gerçekleşen törenlerin Kıbrıs Türk Halkı açısından çok amaç çok büyük bir önemi vardı.

23 Nisan 1958 günü saat 9.00'da Lefkoşa Türk Lisesi bahçesinde hasbeşkader benim de aranızda olduğum öğrenciler okul bandosunun eşliğinde yürüyüşe gerekerek Ataturk Meydanına gelmiş ve orada Kız Lisesi ve Ataturk İmamhoca Lisesi öğrencilerinin katılımıyla oluşan büyük bir kalabalık Gimnaziye boyunca, İndönu Meydanına doğru yürüyüşe geçerken çok büyük bir heyecan yaşamıştı... Ulusal günlerimiz o güne kadar esine rastlanmayan bir coşku ve deşte görkemli kutlanmıştı. Lefkoşa ve diğer kasabaların Türk kesimlerinin Türk bayrağıyla donatılmış olması, Taksim sloganlarını içeren yaftaların tasniması, Anavatannıza Türkiye'den ilk kez Türkiye Yüksek Talebe Topluluğundan 10 kişilik ve 5 kişilik gazeteciler grubunun geliş, anavatannıza Türkiye'den Kıbrıs Türklerine armağan etti. 50x50 boyutlarındaki Türk bayrağının bandı eşliğinde gençler tarafından taşınması, 40 bin kişinin katılımı törende Kıbrıs Türk genelliğinin ilk kez bandı eşliğinde milli gıyisiler içinde törenlere katılarak milli oyunlar oynaması, törenlerin yapıldığı Çirit Hisarı Alanının adının Liderimiz Dr. Fazıl Küçük'ün önerisiyle 'Taksim Alanı' olarak değiştirilmesi, T.C Başkonsoloslu Burhan İsmail'in katılımı günde aynı bir anılmak kazandırıyordu...

Lefkoşa'daki törenlere benzer törenler, diğer kasabalarında da yapılmış ve gün esnasında hiçbir yasa dışı hareket ve eylem veya taşkınlık yer almamıştı. Bu sonuctan memnun kalan Vali Foot, ertesi gün Dr. Fazıl Küçük'e bir mektup göndererek adanın her yanında düzenlenen törenler esnasında gösterilen ağır başlılık, disiplin ve olgunlukla ötürü teşekkürlerini bildirdi. Kaynak: Ahmet C. Gazioglu, İngiliz Yönetiminde Kıbrıs III, (1951-1959), Enosis'e Karşı Taksim ve Eşit Egemenlik, s.375, Kıbrıs Araştırma ve Yayın Merkezi, Nisan 1998

23 Nisan 1958'de gerçekleşen törenlerin ardından yaklaşan 19 Mayıs 1958 törenleri için büyük hazırlıklar yapılmış. Törenlerin görkemli olması ve Taksim tezini bu vesileyle vurgulanmasına onem veriliyordu...

Bu törenlere katılmak ve Anavatannıza yanınızda olduğunun kanıtlanması amacıyla 16 Mayıs günü,

Ankara'dan uçağı Lefkoşa'ya gelen bir heyet, binlerce kişilik kalabalık tarafından sevgi gösterileriyle ve "Var Olsun Mehmetçik" "Ya Taksim Ya Ölüm" sloganlarıyla karşılandı. İndönu Meydanında yapılan büyük ve coşku kalabalık, Dr. Küçük'ün ve Bursa ile Balıkesir'den gelen konuklarından bir kaçının da içinde olduğu arabayı, havaya kaldırarak ve daha sonra da kendilerini omuzlar üzerinde taşıyrak, Anavatan-Yavruvatan dayanışma ve kaynaşmasını duryusal olarak da simgelemişlerdi.

Bursa Kılıç-Kalkan ekibinin ve Balıkesir Pamukkale Zeybeklerinin geliş, aynı bir coşku vesilesi oldu. Aynı gün, ikinci bir uçağa Türkiye Öğretmenler Derneği Milli Federasyonu Başkanı Vedide Bahâ Pars da Ankara dan Lefkoşa'ya geldi ve Dr. Fazıl Küçük tarafından karşılandı. 19 Mayıs törenlerine katılmak üzere, ertesi gün de İstanbul Üniversitesi Talebe Birliğinden 9 kişilik bir heyet adama geldi.

Vedide Bahâ Pars, 19 Mayıs törenlerinde yaptığı konuşmasında, T.C Milli Eğitim Bakanı Celal Yardımcı'nın selam ve sevgilerini İletti ve Atatürk'ün, zaferlerini Mehmetçikle kazandığını, Cumhurbaşkanı ise Türk öğretmeni ile kurduğuunu ve bu emaneti genclikte bıraklığını belirtti.

...Kıbrıs sorununa da dönemin Vedide Bahâ Pars, Türkiye Cumhuriyeti imzaladığı anlaşmalara ve İnsan hakları bildirgesine bağlı olduğu için coğrafyası, tarihi, kültür ile "Türküm" diye haykırın, Kıbrıs'ın Taksimini değil, bütününe isteveleyeceğim halde, yine de Taksimi son fedakarlığımız olarak kabul ettiğini vurguladı.. Pars, ayrıca söyle dedi: Resmi, uluslararası anlaşma yolun ile bu davamızın halledilmesini istiyoruz. Kıbrıs meselesinde gergin bir yay gibi bekliyoruz. Bizi tatmin edecek bir sonuca varılabileceğini inancı içindeyiz.. Kaynak: Halkın Sesi Gazetesi, 20 Mayıs 1958

Bursa'dan gelen ve ilk kez 19 Mayıs törenlerine katılan Kılıç-Kalkan ekibi ile Balıkesir Pamuklu efelerinin gösterileri, büyük coşku ve sevinç yarattı; uzun uzun alkışlandı. Bursa Kılıç Kalkan ve Balıkesir Pamukkale efeleri, adada kaldıkları süre içinde çeşitli kasaba ve köylerde halkımıza coşurularıyla büyük takdir toplamışlardır.. Kaynak: Ahmet C. Gazioglu, İngiliz Yönetiminde Kıbrıs III, (1951-1959), Enosis'e Karşı Taksim ve Eşit Egemenlik, s.377, Kıbrıs Araştırma ve Yayın Merkezi, Nisan 1998

Ankara'daki tören esnasında ise, Atatürk'ün Anı Kapırine konulmak üzere ilk kez Kıbrıs'tan gönderilen topragın, bir gencimiz tarafından Cumhurbaşkanı Celal Bayar'a verilmiştir. anımlı bir jest olarak, takdirle karşılandı. Bayar, Kıbrıs toprağını alındıktan sonra, bu ulusal davada gençlerin gösterdiği azim ve heyecanı örtürerek, duydugu memnuniyeti belirtti.. Kaynak: Ahmet C. Gazioglu, İngiliz Yönetiminde Kıbrıs III, (1951-1959), Enosis'e Karşı Taksim ve Eşit Egemenlik, s.377, Kıbrıs Araştırma ve Yayın Merkezi, Nisan 1998

Ulusal günlerin kutlanması arka, okullarımızın milli oyun ekipleri de halkı coşturan gösterileriyle takdir toplamaktaydı. Yıllarda yaşanan milli marşlarımız, okul bandolarının katılımı ile artık bol bol ve gururla söylemektediydi. Uzun yıllar yaşananın sona eren Türk bayrağı, artık tüm Türk eylerinde serbestçe asılmaktı, yollar, caddeleri, tören alanlarını donatmaktadır. Kıbrıs Türk Halkı, 1878'den bu yana özlemi çektiği Anavatan'a bütünleşmenin tarihi dönüm noktası ulaşmış ve bunun bilinci içinde geleceğe umutla bakmayı başlamıştır. 1958 yılı bu yönleriyle de tarihi bir yıl olma özelliğini kazandırıyordu.. Kaynak: Ahmet C. Gazioglu, İngiliz Yönetiminde Kıbrıs III, (1951-1959), Enosis'e Karşı Taksim ve Eşit Egemenlik, s.377, Kıbrıs Araştırma ve Yayın Merkezi, Nisan 1998

Sonuç olarak; Ulusal günlerimizin kutlanma yasağı artık kaldırılmıştır. Milli Marşlarımız, Milli Oyun Ekiplerimiz, bandomuz serbesti ve dev evlerimize bayraklanımızı artık gönüller rahatlığıyla asabiliyoruz.

27-28 Ocak 1958'de yaşananların ardından, Rum-Yunan İkilisinin Megali Idea hayallerinden kaynaklanan Kıbrıs sorununa Anavatannıza Türkiye'nin ligisi daha bir yoğunlaşırken Anavatannıza Türkiye'den sağlanan destek sayesinde Kıbrıs Türk Halkının siyaseti ortaklaşa devam etti. Liderimiz Dr. Fazıl Küçük ve Rauf R. Denktaş, Kıbrıs Türk Halkından aldığı güvenle ulusal dava ile önde gidiyorlardı; Kıbrıs Türk Halkı 23 Nisan 1958 ve 19 Mayıs 1958 törenlerini gururla kutlamannı mutluluğunu yaşıyor.. DEVAM EDECEK...

Dönüşlerdeki kimlik kontrolü kaldırılıyor

Rum lider Anastasiadis, Cumhurbaşkanı Akıncı'yi telefonla arayarak Metehan'da dönüşlerdeki kimlik kontrolü uygulamasını derhal kaldıracaklarını söyledi

Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı ile Rum lider Nikos Anastasiadis arasında dün akşam bir dizi telefon trafiği gerçekleşti.

Akıncı, Anastasiadis ile dün akşam iki kez telefonda görüştü.

İlk görüşmede Anastasiadis'i arayan Cumhurbaşkanı Akıncı, Rum Lider'e Kermiya-Metehan geçiş noktasında gördüğü kaotik durumun işkenceden başka bir şey olmadığını ve bunun coronavirus mücadele ile ilgisinin bulunmadığını ilettı.

Akıncı, Anastasiadis'e gerçekte virüsün iki toplum arasında eklimektedir olduğunu ve buna bir an önce son verilmesi gerektiğini de söyledi.

Cumhurbaşkanı Akıncı'nın isteği Rum Lider tarafından tarafından olumlu karşılandı.

Anastasiadis, telefon görüşmesinden kısa süre sonra Cumhurbaşkanı Akıncı'yi telefonla arayarak Kermiya-Metehan'da dönüşlerdeki kimlik kontrolü uygulamasının kaldırılacağını söyledi.

Akıncı, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, "Anastasiades'le telefon görüşmemizden kısa süre sonra beni arayarak Kermiya-Metehan'da dönüşlerdeki kimlik kontrolü uygulamasını derhal kaldıracaklarını duyurdum. Bu elbette doğru yönde atılmış bir adımındır ve bu konudaki yanlışın düzeltmesi iyi bir gelişme olacaktır. Umarım kapatılan dört geçiş noktası konusundaki yanlıştan da dönülecektir" dedi.

Lokmacı kapandı, Kermiya'da izdiham oldu

Rum yönetiminin dört barikatı kapatmasıyla, Kermiya geçiş noktasında dün adeta izdiham yaşandı. Araç kuyruğu kilometrelere uzadı.

Rum yönetiminin Corona Virüsü tedbirlerini gerçekleştirmek üzere olarak geçiş yapamayanların araçları akınına uğradı. Oluşan karşılıklı uzun kuyruklar nedeniyle araç kuyrukları saatlerce ilerleyemedi.

Rum polisinin, daha önce uygulamaya koymadığı KKTC'ye girişlerde kimlik kontrolü yapmayı başlaması uzun kuyruklar oluşmasına neden sağladı. Adanın iki yanına geçişin artık günlük hayatlarının bir parçası olduğuna vurgu yapan çok sayıda yurttaşlar, 'temel haklarının kısıtlandığını' savundu. Öte yandan Metehan Sınır Kapısı'nda sabah saatlerinden beri devam eden sıkışıklık, vatandaşları çileden çıkardı. Zaman zaman uzunluğu 3-4 kilometreyi bulan kuyruk nedeniyle kuzeye geçmek isteyen bir çok vatandaş, aracını uygun yerlere park ederek yaya olarak kuzeye geçti.

Adanın iki yanına geçişin artık günlük hayatlarının bir parçası olduğuna vurgu yapan çok sayıda yurttaşlar, 'temel haklarının kısıtlandığını' savundu.

Öte yandan Metehan Sınır Kapısı'nda sabah saatlerinden beri devam eden sıkışıklık, vatandaşları çileden çıkardı. Zaman zaman uzunluğu 3-4 kilometreyi bulan kuyruk nedeniyle kuzeye geçmek isteyen bir çok vatandaş, aracını uygun yerlere park ederek yaya olarak kuzeye geçti.

Artan şikayetler üzerine Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı, korumaları ile birlikte önce Metehan Sınır Kapısı'na gitti. Vatandaşların şikayetlerini dinleyen Akıncı, daha sonra Güney sınırına doğru yürüyerek, oradaki sıkışıklığın nedenini yerinde gördü. Rum vatandaşların şikayetlerini de dinleyen Akıncı, bir çok kişinin isyanına tanık oldu. Akıncı konuya ilgili söyle açıklama yaptı:

"Metehan- Kermiya geçiş kapısının Kıbrıs Rum kontrol noktasında yaşanmakta olan büyük kaosu yerinde gözlemedi. Dönüşlerde yapmadıkları kimlik kontrolü yapmaya da başladilar. Birkaç kadın bir erkek iki polis, uzun kuyruklar oluşturan yüzlerce arabadaki insanların işlemlerini yapmaya çalışıyor; kuşkusuz baş edemiyor. Saatlerdir kuyruktaki bekleyenler var. Görevli polis de çaresizliğini ifade etti. Protesto eden korna seslerinin yanısına aracını terk edip yaya geçiş yapan çocukların aileler de var. Sayın Anastasiades ile yaptığımız görüşmede bu yapılanın Coronavirus mücadeleşi değil; iki toplumu birbirinden daha da uzaklaştıracağ bir eylem olduğunu ifade etmiştim. Şimdi daha da netlestii. Bu yanlış bir an önce son verilmesi lazım. Konuya ilgili Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği makamları ile de temas halinde olmaya devam edeceğiz. Kimsenin keyfi olarak her iki topluma da bu eziyeti çektmeye hakkı yoktur"